

HERBA DE SANT LLORENÇ

Sanicula europaea L.

[1753, Sp. Pl. : 235] $2n = 16$

Làmina: THOMÉ, OTTO WILHELM

NOMS POPULARS

- Alemanys:** Wald-sanikel/Sanikel/Echter sanikel / Heil aller schaden / Heildolde / Heilkraut / Waldknecke
- Anglès:** Sanicle/European sanicle / Wood sanicle
- Àrab:** سانيكولة أوروبية / سانيكولة
- Aragonès:** yerba agostera, yerba fría, sanícula
- Basc/Euskera:** osicheca mota bat, osicheka, ositxecka, ositxecka, polpaxunta, zolda, zoldabedarr, zoldabelarr.
- Castellà:** Sanícula/Hierba de San Lorenzo / Sanícula macho/ Hierba de la estocada/ Hierba fría
- Català:** Herba de sant llorenç / Sanícula
- Danès:** Almindelig sanikel/Sannikel / Skov-sanikel / Sanikel
- Eslovac:** Žindava európska
- Eslovè:** Navadni ženikelj / Ženikelj navadni
- Estonià:** Euroopa metsputk
- Finlandès:** Haavayrtti/Eurooppalainen sanikula
- Francès:** Sanicle d'Europe
- Gaèlic:** Bodán coille
- Gal·lès:** Clust yr arth7Golcheuraid / Golchwraidd / Golchyddes / Gwengraith
- Gallec:** herba de San Lourenzo, polpa xunta, sanícula
- Holandès:** Heelkruid
- Hongarès:** Gombornyő/Európai gombornyő
- Italià:** Erba fragolina
- Noruec:** Sanikkel / Sanikel
- Persa/Farsi:** سنیکولا اروپایا

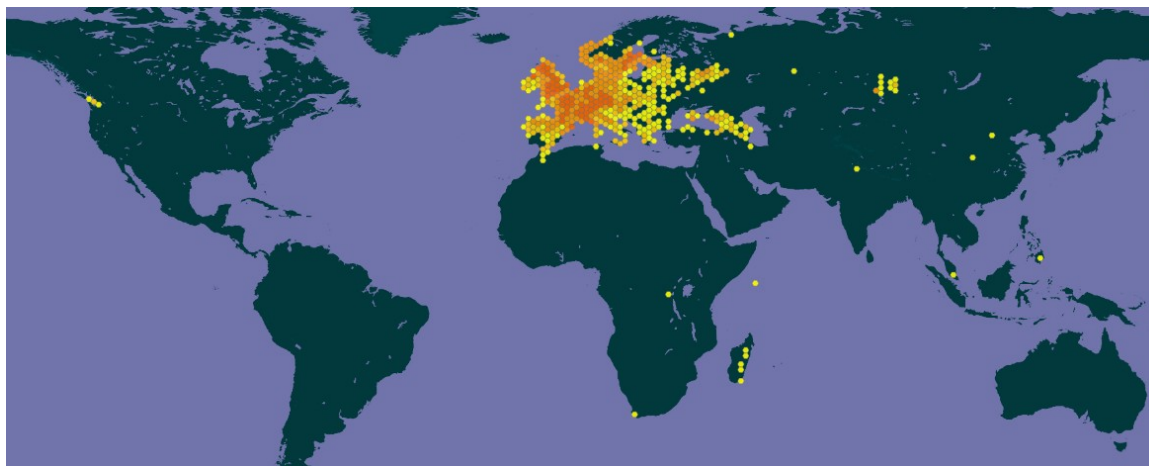
Polonès:	Żankiel zwyczajny/Rannik
Portuguès:	orelha de asno, sanícula, sanícula-vulgar, solda, solda real.
Rus:	Подлесник европейский
Suec:	Sårläka
Turc:	Devekulağı
Txec:	Žindava evropská
Ucraïnès:	Підлісник європейський/Підлісник європейський
Xinès:	软雀花

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Les Umbel·líferes es distingeixen per les flors dialipètales inferovàriques isostèmones, per no tenir bulbs i sí tenir els fruits en diaqueni. I dins la família de les Umbel·líferes, el gènere *Sanicula* es distingeix per no tenir espines i les pulles palmatinèrvies.

Sanicula europaea és una planta herbàcia vivaç, de fins a 50 cm d'alçària, glabra, amb la tija simple, dreta, prima, amb poques fulles. Fulles brillants. Les radicals llargament peciolades, palmatipartides reniformes, amb 3-5 segments oblongs en tascó, bífids o trifíds i incisos-dentats. Les fulles caulinars (1-2) són subsèssils. Les flors són blanques o una mica tenyides de rosa, sèssils, en caparrons globulosos disposats en umbel·la irregular a,b 3-5 radis molt desiguals. Involucre amb 2-4 folíols incisos. Involucel curt. Calze amb 5 dents foliàcies, dretes, lanceolades. Aristades, acrescents. Pètals connivents, oblongs, emarginats, amb la punta llarga i corbada cap endins. Fruit subglobulós, amb agullons suaus ganxuts, de secció transversal suborbicular. Mericarpis quasi soldats, caducs, sense costelles aparentment. Carpòfor adherent als carpels, enter. Llavor amb la cara de la comissura plana.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Sanicula europaea al món, segons GBIF

Es fa en raconades o marges de bosc humits i poc assolellats. És d'Europa i Àsia occidental. A Catalunya es troba a les muntanyes de Tarragona, a la Vall d'Aran i a la zona de Barcelona fins als Pirineus. A la península es troba principalment a les muntanyes de la meitat Nord

Poden acompanyar-la:

- *Anemona nemorosa*
- *Aquilegia vulgaris*
- *Carex sylvatica*
- *Circaea lutetiana*
- *Dryopteris affinis*
- *Dryopteris filix-mas*
- *Euphorbia amygdaloides*

PROPIETATS MEDICINALS

- antihemorràgica
- antiinflamatòria
- antisèptica
- antivírica
- astringent
- carminativa
- depurativa
- diürètica
- expectorant
- mucolítica
- vulnerària

USOS MEDICINALS (REL/FUL)

- abscessos
- aftes bucal
- bronquitis
- càncer
- carn-esqueixats
- cremades
- dermatitis UI
- diarrea
- disenteria
- dismenorrea
- èczema
- erupcions
- estomatitis
- ferides
- gingivitis
- grip A
- hemorràgies (nas, ferides)
- hemorràgies internes (estómac, budells, pulmons)
- hemorroides (+ oli)
- llúpies
- mal de coll
- panses als llavis
- penellons
- piorrea
- sida
- tos
- tuberculosi
- virus: HIV, influenza virus A, parainfluenzavirus-2

HOMEOPATIA

- enteritis
- gastritis
- mal d'estómac
- úlcers d'estómac

VETERINÀRIA

Contra nafres, talls, ferides, rascades, banyant la zona afectada amb la infusió o aplicada directament i embenada. En UI contra gastroenteritis.

PRINCIPIS ACTIUS

- àcid cafeic (derivats)
- àcid rosmarínic
- àcid tànnic
- agents tànnics
- al·lantoïna
- amargants
- oli essencial
- saniculòsid N (= 21-beta-(angeloïl-oxi)-3-O-[beta-D-arabinopiranosil(1-->4)-beta-D-glucopiranosil-(1-->3)-beta-D-glucuronopiranosil-propil-èster]-3'-beta,15,16,22-alfa,28-beta-pentahidroxi-delta(12)-oleanè)
- saniculòsid R-1(= 21-O-[2-metil-butanoïl]-3-beta, 15-alfa, 16-alfa, 21-beta, 22-alfa, 28-hexahidroxi-olean-12-èn-3-O-[alfa-L-arabinopiranosil-(1-->3)]-beta-D-glucopiranosil-(1-->2)-beta-D-glucuronopiranosid)
- saponines
- vitamina C